

6 September 2026: Erediens – Ds Anru Liebenberg

Inleiding

Ds. Liebenberg struktureer sy boodskap rondom drie hoofdele: **statistiek, Skrif en stories**.

Daarmee beweeg hy van die werklikheid van finansiële druk, na 'n geloofsperspektief daarop, en uiteindelik na voorbeelde en praktiese keuses. **Skrifgedeeltes:** Geselekteerde gedeeltes uit Genesis 41; 'n gedeelte uit Handeling 20; en 'n verwysing na Matteus 6.

Kernboodskap

Finansiële vrede word in die preek nie bloot aan 'n groter inkomste of 'n positiewe bankbalans verbind nie. Dit hou verband met 'n lewe van afhanklikheid van God, wyse besluite oor wat aan ons toevertrou is, en genoeg ruimte om met 'n oop hart en oop hand te leef.

Die doel van finansiële asemhaalruimte is daarom meer as persoonlike gemak. Dit stel 'n mens in staat om van jou geld, tyd, aandag, liefde en kundigheid te gee, sodat die seën wat jy ontvang ook ander mense kan bereik.

Asemhaalruimte in 'n oorvol lewe

Ds. Liebenberg plaas die boodskap binne die breër gesprek oor asemhaalruimte. Kalenders, spertye, werk, kinders en ander verantwoordelikhede kan 'n mens so oorweldig dat jy net wil wegkruip en asem skep.

'n Vakansie kan tydelike verligting bring, maar dit verander nie noodwendig die patroon waarna 'n mens terugkeer nie. Hy gebruik die beeld van 'n hamster op 'n wiel: ons kan voortdurend besig wees en tog bloot aanhou hardloop, terwyl ons vir die volgende jaarlikse ruskans leef.

Die vraag is dus hoe ons asemhaalruimte binne ons gewone lewens skep. Hierdie erediens pas dié vraag spesifiek op finansies toe: hoe kan ons oor geld praat en terselfdertyd God se vrede beleef?

Hy erken dat geldsake sensitief is en dat lidmate se omstandighede sterk verskil. Die boodskap is nie 'n veronderstelling dat almal dieselfde probleme of hulpbronne het nie, maar 'n uitnodiging om saam na God se wysheid te soek.

Die werklikheid van finansiële druk

Besluitnemingsuitputting en die druk op vroue

Die prediker verwys na 'n potgooi oor besluitnemingsuitputting: wanneer 'n mens voortdurend besluite moet neem, kan selfs klein keuses later oorweldigend voel. Hy illustreer dit met iemand uit 'n vorige gemeente wat naweke geen verdere besluite wou neem nie, omdat sy werkswaek reeds soveel besluitneming vereis het.

Vroue se veelvuldige verantwoordelikhede word vervolgens uitgelig. Werk, broodwinning, kinders en gesinsorg kan soveel aandag verg dat daar min ruimte oorbly vir hul eie finansiële beplanning.

Hy haal onder meer die volgende syfers aan:

- **Finansiële stres:** Volgens die DebtBusters Money Stress Tracker waarna hy verwys, ervaar drie uit vier vroue finansiële stres, met die stresvlak op die hoogste punt in vyf jaar.
- **Aftreedoelwitte:** Hy verwys na die 2025 Sanlam Financial Confidence Index en noem dat vroue 21% agter mans is wat hul aftreedoelwitte betref.
- **Enkelouergesinne:** Hy beklemtoon die groot verantwoordelikheid wat enkelma's dra. Die verwysings na 40% en 4% word egter nie konsekwent genoeg in die opname geformuleer om 'n ondubbelsinnige statistiese verhouding hier weer te gee nie.

Die punt is nie dat finansiële spanning uitsluitlik 'n vroueprobleem is nie. Hy beklemtoon dat dit mense oor verskillende inkomstevlakke en lewensomstandighede heen raak.

Aanlyn dobbel as teken van finansiële desperaatheid

Die tweede groep statistieke handel oor aanlyn dobbel. Die prediker gebruik dit om die erns van finansiële druk en die gevaar van desperate pogings om vinnig geld te bekom, te illustreer.

Volgens die studie waarna hy in die preek verwys:

- **Geld vir noodsaaklikhede:** 57% van die respondente het geld wat vir noodsaaklikhede bedoel was, gebruik om aanlyn te dobbel.
- **Geleende geld:** 29% het geld geleen om te dobbel.
- **Verdere dobbel ná verliese:** 59% het aangehou dobbel in 'n poging om verlore geld terug te wen.

- **Vroulike respondente:** 61% van die respondente wat aanlyn gedobbel het, was vroue.
- **Deel van salaris:** 26% het meer as 10% van hul salaris aan aanlyn dobbel bestee.
- **Totale waarde:** Hy noem 'n waarde van “1,5 triljoen rand”, wat hy as “1,5 duisend miljard rand” verduidelik, oor die voorafgaande twaalf maande. Hy voeg by dat 62% van dié geld met onwettige aanlyn dobbel verband hou.

Hierdie syfers word weergegee as stellings wat die prediker in die opname maak; hulle is nie vir hierdie opsomming onafhanklik geverifieer nie. Die genoemde totale bedrag word in die preek as 'n “waarde” beskryf, nie uitdruklik as spelers se netto verliese nie.

Ds. Liebenberg se gevolgtrekking is dat mense onder groot druk soms selfs hul broodgeld waag omdat hulle nie meer weet hoe om uit hul finansiële nood te kom nie. Hy waarsku ook dat die gemeente dit nie bloot as 'n probleem “daar buite” moet beskou nie: indien dit binne die gemeente voorkom, moet daarvoor gepraat word.

Lewensstandaard teenoor lewenskwaliteit

Een van die belangrikste onderskeidings in die preek is dié tussen lewensstandaard en lewenskwaliteit. 'n Hoër inkomste bring nie vanself vrede nie, omdat mense op baie verskillende inkomstevlakke steeds kan voel dat hulle aan die einde van die maand net 'n bietjie meer nodig het.

- **Lewensstandaard:** Dit kan deur slim planne, maar ook deur skuld, verhoog word. Skuld maak dit moontlik om iets onmiddellik te verkry, selfs wanneer die nodige geld nie beskikbaar is nie.
- **Lewenskwaliteit:** Dit word aan dissipline verbind: om te kan wag, om nie alles te koop wat jy begeer nie, en om te aanvaar dat iets wat ander mense het, nie noodwendig vir jou bekostigbaar is nie.

Die prediker verduidelik finansiële asemhaalruimte met 'n grafiek waarin 'n blou lyn inkomste en 'n rooi lyn besteding voorstel. Die kernbeginsel is om 'n gaping te skep waarin besteding laer as inkomste bly, eerder as dat uitgawes elke styging in inkomste volg of dit oorskry.

Hy erken dat die grafiek 'n vereenvoudiging is en dat werklike inkomste nie altyd voorspelbaar verloop nie. Tog vra die beginsel doelbewuste keuses oor wat nodig is, wat kan wag en wat 'n mens moet laat vaar.

Skrifboodschap: Josef, wysheid en rentmeesterskap

Die lesing uit Genesis 41

Die hooflesing kom uit Genesis 41. Ds. Liebenberg begin by vers 25, lees die uitleg van Farao se drome en Josef se raad, gaan verder met Farao se reaksie en Josef se aanstelling, hervat by vers 49, en lees ook die slotgedeelte van die hoofstuk.

Die geleesde verhaal beklemtoon:

- **Jare van oorvloed en hongersnood:** Farao se drome dui op sewe goeie jare, gevolg deur sewe moeilike jare.
- **Wyse voorbereiding:** Josef beveel aan dat 'n verstandige bestuurder en opsigters aangestel word, en dat 'n vyfde van die oes gedurende die goeie jare opgegaar word.
- **Verantwoordelikheid:** Farao herken Josef se wysheid en stel hom in 'n gesagsposisie aan.
- **God se werk in Josef se lewe:** Die lesing sluit die geboorte en naamgewing van Manasse en Efraim in, met verwysings na die verligting van Josef se swaarkry en vrugbaarheid in die land van sy ellende.
- **Voorsiening vir ander:** Wanneer die hongersnood aanbreek, word die opgegaarde graan 'n bron van voedsel vir Egipte en vir mense wat van elders kom koop.

Farao se mag en Josef se magteloosheid

Die prediker kontrasteer twee mense. Farao beskik oor groot mag en hulpbronne, maar het 'n probleem wat hy nie self kan oplos nie; Josef ken daarenteen slawerny, gevangenskap en omstandighede waarvoor hy min beheer het.

Josef bly egter getrou aan God en aan die verantwoordelikhede wat binne sy bereik is. Selfs wanneer hy moontlik vergete voel en nie kan sien hoe sy vroeëre drome vervul sal word nie, hou hy aan om te wees wie God hom geroep het om te wees.

Wanneer Josef voor Farao kom, neem hy nie die krediet vir die antwoord nie. Die prediker beklemtoon sy belydenis dat die antwoord nie by homself berus nie, maar by God.

Getrouheid met min én met baie

Josef se lewe illustreer rentmeesterskap in uiteenlopende omstandighede. Hy weet hoe dit is om feitlik niks te hê nie, maar ook hoe dit is om groot rykdom te bestuur.

Die konstante is sy afhanklikheid van God. Daarom vra die prediker dat gelowiges, ongeag hul bankbalans, God se wysheid soek om verantwoordelik om te gaan met alles wat Hy aan hulle toevertrou.

Die uiteindelijke doel is nie bloot Josef se eie vooruitgang nie. Sy wysheid en voorbereiding word die middel waardeur ander mense in 'n tyd van nood gehelp word: hy word geseën om 'n seën te wees.

Asemhaalruimte maak vrygewigheid moontlik

Ds. Liebenberg verwys na 'n beginsel wat hy aan Dave Ramsey toeskryf: om nou anders te leef, sodat 'n mens later kan gee op maniere wat andersins nie moontlik sou wees nie. Die klem val dus op doelbewuste keuses in die hede wat toekomstige vrygewigheid moontlik maak.

Hy lees vervolgens uit Handeling 20, waar Paulus se woorde aan die leiers van Efese vertel van werk met sy eie hande, die versorging van homself en sy metgeselle, en die hulp aan mense in nood. Jesus se woorde oor die geluk van gee, eerder as ontvang, vorm die hoogtepunt van hierdie gedeelte.

Die prediker verduidelik uitdruklik dat die boodskap nie 'n fondsinsamelingsveldtog of die bekendstelling van 'n projek is waarvoor die gemeente geld moet gee nie. Dit gaan oor elkeen se persoonlike finansies en verstaan van God se seën.

Hy verbreed vrygewigheid verder as geld. Wanneer iemand emosioneel, finansieel of wat tyd betref heeltemal oorweldig is, raak dit moeilik om met vrymoedigheid van tyd, aandag en middele te gee; asemhaalruimte help dus om 'n ruimer lewe teenoor ander moontlik te maak.

Verhale wat die boodskap konkreet maak

Die vrou wat rose verkoop het

Ds. Liebenberg vertel van 'n ouer vrou wat hy as kind in restaurante rose sien verkoop het. Later het hy verneem dat sy die ekstra inkomste gebruik het om 'n kind wat sy aangeneem het, te versorg.

Dié kind het uiteindelik 'n volwasse professionele persoon met 'n graad geword. Die verhaal wys hoe volgehoue, opofferende sorg iemand anders se toekoms kan verander.

Die hoed wat 'n nuwe begin moontlik gemaak het

Hy vertel ook van 'n boer wat sy plaas en besittings verloor het. Toe die gesin 'n kans kry om in die Kaap oor te begin, is hul oorblywende kontant die aand voor die trek gesteel.

'n Vriend van die prediker het die boer gaan besoek en gevra om sy hoed te koop. In 1992 het hy R10 000 daarvoor betaal, sodat die gesin die reis kon onderneem en weer kon begin.

Die verhaal illustreer vrygewigheid wat konkreet op iemand se nood reageer. Die hulp bied nie net geld nie, maar ook 'n werklike moontlikheid vir 'n nuwe begin.

Vrygewigheid binne die gemeente

Die prediker wys daarop dat soortgelyke verhale reeds binne die gemeente afspeel. Hy noem onder meer:

- **Selgroepe en skole:** Betrokkenheid by skole en kinders wat nie oor genoeg middele beskik nie.
- **Kos vir die Echo-diens:** Mense wat Sondagaande kos voorsien vir dié wat die diens bywoon.
- **Tyd en kundigheid:** Lidmate wat hul aandag, liefde, vaardighede en tyd tot diens van ander stel.
- **Hulp aan 'n kindershuis:** Mense wat bakkievragte inkopies bring wanneer daar 'n behoefte of krisis is.

Hy verbind hierdie optrede aan die gemeente se roeping om 'n hand van hoop en liefde na die gemeenskap uit te reik. Die voorbeelde toon wat dit beteken om met 'n oop hart en oop hand te leef.

Eerlikheid, hulp en realistiese hoop

Finansiële geheimhouding kan verhoudings beskadig

Teenoor die verhale van vrygewigheid plaas Ds. Liebenberg waarskuwings oor geldsake wat families en huwelike beskadig. Hy verwys na konflik oor boedels, oneerlikheid tussen huweliksmaats en finansiële misstappe wat geheim gehou word totdat die skade groot geword het.

Die boodskap vra daarom meer as bloot 'n begroting. Dit vra dat mense hul geldsake nie van hul verhouding met God of hul verantwoordelikheid teenoor mekaar afsonder nie.

Vra hulp waar dit nodig is

Die prediker nooi mense wat nie weet hoe om hul finansies te bestuur nie om met die gemeente te kom gesels. Hy wys daarop dat daar mense met finansiële kundigheid is wat kan help om eenvoudige, bruikbare beginsels vas te lê.

Hierdie uitnodiging gaan saam met 'n belangrike kwalifikasie: om uit 'n finansiële krisis te kom, is nie noodwendig maklik nie. Vertroue op God beteken nie dat 'n bankbalans binne 'n week sal herstel nie.

Josef se lang tyd van swaarkry dien juis as teenwig teen 'n kitsoplossing. Die geloofsantwoord is om elke dag afhanklik en getrou te leef, ook wanneer omstandighede nie dadelik verander nie.

Die slotoproep: doen vandag die regte ding

Die prediker herinner die gemeente aan Matteus 6 en Jesus se woorde om nie oor môre bekommerd te wees nie, omdat elke dag sy eie bekommernisse het. Hy verbind dit aan 'n aanhaling wat hy aan Wendell Berry toeskryf.

Die kern van dié aanhaling is dat niemand die toekoms ten volle ken nie en dat die beste voorbereiding vir môre daarin lê om vandag die regte ding te doen. Binne die preek word dit nie as 'n verwerping van beplanning aangebied nie: Josef se voorbereiding vir die hongersnood bly immers 'n sentrale voorbeeld van wysheid.

Die gemeente word genooi om die boodskap in 'n konkrete besluit om te sit:

- **Verander 'n keuse:** Identifiseer iets in jou hantering van geld of jou leefwyse wat anders moet lyk.
- **Soek raad:** Maak die oproep na iemand met meer kundigheid waar jy self nie weet hoe om verder te gaan nie.
- **Herstel verhoudings:** Praat met iemand wat deur jou finansiële optrede seergemaak is.
- **Leef getrou:** Hanteer vandag dit wat God aan jou toevertrou het, verantwoordelik.
- **Skep ruimte om te gee:** Vra hoe finansiële, emosionele en geestelike asemhaalruimte jou kan help om vrygewiger te leef.

Die vraag waarmee die boodskap afsluit, is in wese: wat moet ek vandag doen, verander of regstel, eerder as om bloot oor môre se onsekerheid te bly tob? Die prediker vra dat God elkeen sal help om dié volgende stap te onderskei.

Die afsluitingsgebed

Die gebed bring die temas van die preek saam in belydenis, afhanklikheid en dankbaarheid. Ds. Liebenberg erken dat mense nie maklik oor hul finansies praat nie en soms selfs huiwer om God se leiding te vra, omdat dit verandering en opoffering kan vereis.

Die gebed bevat die volgende hoofgedagtes:

- **Belydenis:** Ons wil nie altyd ons finansiële werklikheid blootlê of hoor wat God van ons vra nie.
- **God se liefde:** God sien mense raak, het hulle lief en nooi hulle om by Hom tot rus te kom.
- **Ons behoefte om iets te beteken:** Ons wil gee, dien en 'n verskil maak, maar voel dikwels oorweldig.
- **Afhanklikheid:** Soos Josef erken ons dat die antwoord nie bloot by onself, ons slim planne of ons eie vermoëns lê nie.
- **Genade in swakheid:** God se genade is genoeg, ook wanneer ons ons swakheid en gebrokenheid erken.
- **Getrouheid aan ons roeping:** Die gebed vra hulp om die mense te wees wat God ons geskep het om te wees, met ons oë op Hom.

Die gebed eindig met dank dat God gee wat ons nie verdien nie. Daarna begin die prediker 'n aankondiging oor die dankoffer, maar die opname eindig voordat die sin voltooi is.

Samevattende slotsom

Die erediens roep gelowiges op om finansies as deel van hul totale lewe voor God te hanteer.

Die antwoord op finansiële spanning is nie bloot om meer te verdien nie, maar om met wysheid, dissipline, eerlikheid en afhanklikheid om te gaan met wat reeds aan ons toevertrou is.

Skep vandag asemhaalruimte, sodat jy met groter vrede en vrygewigheid kan leef. Dit vra nie dat alle probleme reeds opgelos moet wees nie, maar dat die volgende getroue stap geneem word: om God se leiding te soek, hulp te aanvaar, verantwoordelik op te tree en ruimte te maak om vir ander 'n seën te wees.

Selfstudie vrae:

1. Lewensstandaard of lewenskwaliteit: Waar laat ek toe dat die begeerte na meer besittings of 'n bepaalde leefstyl my vrede verdring, en wat kan ek verander om meer asemhaalruimte te skep?

2. Vertroue en rentmeesterskap: Wat leer Josef se getrouheid in moeilike én voorspoedige omstandighede my oor die manier waarop ek tans omgaan met dit wat God aan my toevertrou het?
3. Die regte stap vandag: Watter finansiële besluit, eerlike gesprek of versoek om hulp stel ek uit, en wat is een konkrete stap wat ek vandag kan neem om verantwoordelik op te tree?
4. Geseën om 'n seën te wees: Hoe kan ek my geld, tyd, aandag of kundigheid gebruik om iemand anders te help, sonder om te wag totdat my eie omstandighede volmaak is?